

Η

ΥΔΑΤΟΠΤΩΣΙΣ

ΤΟΥ

ΤΡΙΠΟΤΑΜΟΥ

(ΕΓΚΑΤΑΣΤΑΣΙΣ ΑΙΧΜΗΣ
ΜΕΓΙΣΤΗΣ ΙΣΧΥΟΣ)

Τοῦ ΚΛ. ΣΤΥΔΙΑΝΙΔΗ
Μηχανικοῦ

Υπομνήσεις και ὑποδείξεις ὡς αἱ κατωτέρω δὲν εἶναι περιτταὶ ἐφόσον ἐμφωλεύει ἐν τῇ κοινῶνι γενικῶς ἡ ὀκνηρία σκέψεως, εἰς τὰς Ἑγεσίας ὑφέρπει ἡ ὑπεροψία, εἰς τὰς Δημοσίας Ὑπηρεσίας ἡ ραστώνη, παρὰ δὲ τοῖς πολλοῖς πρυτανεύει ἡ ἄγνοια. Ἄφ' ἧς δὲ στιγμῆς εἶχεν ἀναλάβει τὴν Ἑγεσίαν τῆς Δημοσίας Ἐπιχειρήσεως Ἑλεκτρισμοῦ (ΔΕΗ) ὁ τέως Γεν. Διευθυντῆς κ. Πεζόπουλος, εἶχε προστεθῆ καὶ ἡ σιωπή, τὴν ὁποῖαν οὗτος εἶχεν καθιερώσει ὡς ὄπλον κατὰ πάσης κριτικῆς, ἀλλὰ καὶ καθ' οἴασδήποτε ἀθωοτάτης παρατηρήσεως, δυστυχῶς δὲ συνεχίζεται αὕτη. Ἀλλὰ καὶ ἡμεῖς θὰ συνεχίσωμεν τὰς ὑπομνήσεις καὶ τὰς ταπεινάς μας ὑποδείξεις εἰς ὅ,τι πιστεύομεν χρήσιμον.

Μελετῶν πρὸ 50 ἐτῶν τὴν χάραξιν σιδηροδρομικῆς γραμμῆς ἀπὸ Λαρίσης εἰς Δεσκάτην καὶ πέραν αὐτῆς μέχρι τῆς φάραγγος τοῦ Ἀλιάκμονος, εἶχον τὴν εὐκαιρίαν νὰ ἐπισκεφθῶ τοὺς θρυλικοὺς καταρράκτας τῆς Δυτικῆς Μακεδονίας. Ἰδιαιτέρως εἶχεν προσελκύσει τὴν προσοχὴν μου τὰ προσόντα τῆς ὑδατοπτώσεως Τριποτάμου Βερροίας (σημαντικὴ πτώσις 300 μέτρων, δυνατότης ἀποταμιεύσεως τοῦ ὕδατος εἰς τὸ ὕψος τῶν πηγῶν, εὐχέρεια πραγματοποιήσεως τοῦ ἔργου λόγῳ τῆς εὐνοϊκῆς τοπογραφικῆς διαμορφώσεως τῆς περιοχῆς).

Μετ' ὀλίγον ἰδρύετο πρωτοστατοῦντος καὶ τοῦ ἀειμνήστου Νικολάου Κανελλοπούλου μετὴν χαρὰν τῆς δημιουργίας ἡ ἐταιρία ΒΕΡΜΙΟΝ πρὸς ἀξιοποίησιν τῆς ὑδατοπτώσεως ταύτης κατ' ἀρχὰς μὲν πρὸς ἐξυπηρέτησιν τῆς Θεσσαλονίκης μετὰ πρόβλεψιν δὲ ὅτι αὕτη ἡδύνατο νὰ ἐξελιχθῆ εἰς σοβαρὰν ἐγκατάστασιν ἰσχύος αἰχμῆς. Ἦταν τὰ πρῶτα δῆματα τῆς Ἐνεργειακῆς Πολιτικῆς.

Μετὰ πάροdon 30 ἐτῶν μεστῶν ἀντιξῶν καὶ θλιβερῶν γεγονότων ἰδρύθη διὰ τῆς Ἀμερικανικῆς βοήθειας ἡ ΔΕΗ, μετεκλήθη δὲ ἡ ΕΒΑΣCO καὶ ἐξεπόνθησε τὰς μελέτας διὰ τέσσερα κέντρα παραγωγῆς ἐνεργείας μεταξὺ τῶν ὁποίων καὶ τὸν Ἄγρα διὰ 50 χιλιάδας κιλοβάτ, καὶ μετὰ προϋπολογισμὸν 9 ἑκατομμυρίων δολλαρίων (εἰς τὴν ἐκτέλεσιν ἐστοίχισε 17 ἑκατομμύρια δολλάρια), προσεκλήθημεν μερικοὶ τεχνικοὶ νὰ ἐκφράσωμεν γνώμην περὶ αὐτῶν, ἐνωεῖται πρὸς τὸ θεαθῆναι μᾶλλον ἐπειδὴ ἦτο γνωστὸν ὅτι οὐδεμία ἀντίθετος γνώμη θὰ ἐλαμβάνετο ὑπ' ὄψιν. Τὸ Τ.Ε.Ε. προέτεινεν διαφόρους τροποποιήσεις, καὶ ὁ κατωτέρω ὑπογραφόμενος εἶχον ἀποτολήσει νὰ ὑπομνήσω καὶ νὰ ὑπογραμμίσω ὅτι ἡ ἐκλογή τοῦ Ἄγρα ἀντὶ τοῦ Τριποτάμου ἦτο σοβαρὸν σφάλμα, ἐπειδὴ ἡ ὑδατοπτώσις τοῦ Τριποτάμου μετὰ τὴν μεγάλην πτώσιν τῆς τῶν 300 μέτρων ἦτο πολῦτιμος πρὸς ἐξέλιξιν εἰς ἐγκατάστασιν αἰχμῆς μεγίστης ἰσχύ-

ος δι' ένισχύσεως τής παροχής με άντλήσεις και άνυψώσεις άλλων όγκων ύδατος. Έννοείται ότι δέν είσηκούσθην. Δέν έπαυσα έν τούτοις κατ' ίδιαν άσχολούμενος με τὸ πρόβλημα έξετάζων πὼς ήμπορούσε νά διαμορφωθῆ ή ύδατόπτωσις αύτή εις έγκατάστασιν μεγαλυτέρας αίχμής. Ταύτας τὰς σκέψεις έθεσα υπό τήν κρίσιν τής ΔΕΗ, συγχρόνως δέ έπεχείρησα νά καταστήσω ταύτα άντιληπτά εις όμιλον τέχνητων. Η άνάπτυξις του προβλήματος ένώπιον πυκνοτάτου άκροατηρίου συναδέλφων εις τὸ Τεχνικόν Έπιμελητήριον ήκούσθη μετὰ προσοχής, άλλωστε ή πρότασις δέν ήτο ούτε φαντασία, ούτε έφεύρεσις ίδική μου, άλλὰ έφαρμογή μιὰς μεθόδου, ή οποία από έτών ειχε δοκιμασθῆ και άποδειχθῆ οίκονομικῶς λυσιτελής εις άλλας χώρας, ίδια δέ εις τήν Έλβετίαν και Γερμανίαν. Αναφέρω δια τὸ αξιοπερίεργον ότι πλησίον τής πόλεως Δρέσδης έδημιούργησαν τεχνητὴν ύδατόπτωσιν χωρὶς νά ύπάρχη ρανὶς ύδατος εκ φυσικῆς παροχής, άλλὰ μόνον με άντλήσεις εις ύψος 140 μέτρων 2 έκατομμύρια κ.μ. ύδατος ήμερησίως. Η άπάντησις όμως τής ΔΕΗ υπήρξεν άπροσδόκητος : «Ότι ή Τεχνική Υπηρεσία τής ΔΕΗ δέν ήμπορούσε νά άσχοληται με νέας μελέτας». Έχαρακτήρισα τήν άπάντησιν ταύτην ως άπροσδόκητον και ούχι άπογοητευτικήν, επειδή δέν άπέρριπτε τήν πρότασιν ως άδόκιμον, άλλὰ δέν ειχεν έπιληφθῆ τής έρεύνης εάν ήτο ή όχι άδόκιμος. Έπανήλθον έπομένως επί τὸ θέμα άφού ειχον έν τῷ μεταξύ μελετήσει και άλλας λεπτομερείας έφοδιασμένος έπομένως και με περισσότερα στοιχεία έθεσα τὰ στοιχεία εις τήν διάθεσιν και άλλου άκροατηρίου συναδέλφων. Τὰ άναπτυχθέντα εις τὰς νέας μου όμιλίαις έδημοσιεύθησαν εις τὸ επίσημον όργανον του Τεχνικού Έπιμελητηρίου(12.8.55, 15.8.57 και 15.9.57) και ο Πρόεδρος αυτού κ. Ρουσόπουλος εκπροσωπών τὸν τεχνικὸν κόσμον έπεκαλέσθη επανειλημμένως τήν συναντίληψιν τής ΔΕΗ, καθὼς και άλλος ειδικός συνάδελφος ο κ. Α. Χατζιδάκις, έξουσιοδοτηθείς νά παρακολουθήσῃ εκ μέρους του Τεχν. Έπιμελητηρίου και νά εκφέρῃ γνώμην εις ταύτα, έν κατακλείδι τής Έκθέσεώς του εις Τ.Ε.Ε. επιλέγει τὰ εξής : «Ότι έγκλημα θά είναι δια τὰ συμφέροντα τής Χώρας εάν δέν έρευνηθούν σοβαρῶς αὶ προτάσεις του κ. Στυλιανίδη». Η ΔΕΗ άφ' έτέρου ειχεν άπαντήσει αύτην τήν φορὰν «ότι ή πρότασίς μου και τὰ συναφή στοιχεία και διαγράμματα παρεπέμφθησαν εις τὸ αρμόδιον τμήμα και ότι τὰ πορίσματα θά ανακοινωθούν ύμιν μετὰ τὸν έλεγχον». Δυστυχῶς όμως ούδεις έλεγχος ούδὲ ειχεν έπιχειρηθῆ, και μετὰ παρέλευσιν ολίγων μηνῶν μοι άνεκοινούτο ότι «ο Τριπόταμος δέν περιλαμβάνεται εις τὸ πρόγραμμα τής ΔΕΗ». Τούτο ήτο παράλογον διότι τὸ έφικτὸν μιὰς προτάσεως δέν εξαρτάται εάν αύτη περιλαμβάνεται ή όχι εις τὸ πρόγραμμα τής ΔΕΗ, άλλ' εάν αύτη είναι οίκονομικοτεχνικῶς έφικτή· τούτο ήτο τὸ πρὸς έπιτέλεσιν έργον τής ΔΕΗ. Η Ηγεσία όμως τής ΔΕΗ ειχεν μεταμεληθῆ και ώχυροῦτο όπισθεν τής σημαίας με τὸ έμβλημα «ΙΣΧΥΣ

ΜΟΥ Η ΣΙΩΠΗ».

Άλλ' επανέρχομαι εις τὸ κύριον θέμα του Τριποτάμου ανασύρων αυτὸν από τήν αφάνειαν εις τήν όποίαν έχει καταδικασθῆ.

Με πίστιν εις τήν ιδέα με τήν όποίαν ειχεν ιδρυθῆ ή άλλοτε εταιρεία ΒΕΡΜΙΟΝ σκοπὸν ειχε θέσει τήν αξιολόγησιν τής ύδατοπτώσεως ταύτης ως έγκαταστάσεως μεγίστης Ισχύος αίχμής.

Μόνος επίζων εκ τῶν ιδρυτῶν τής εταιρείας εκείνης, άρξαμένης τής ραγδαίας εξελίξεως τής ένεργειακῆς πολιτικῆς υπέμνησα και υπέδειξα επανειλημμένως εις τήν ΔΕΗ τήν αξιολόγησιν εκείνην, όπως τήν ειχομεν δραματισθῆ ματαια ήμως υπήρξεν ή προσπάθεια. Θα υποβάλω, έπομένως, και πάλιν εις τήν κρίσιν τῶν συναδέλφων Τεχνικῶν και του Κοινου τὰ στοιχεία τής λύσεως, φέρων όμως τὸ βάρος τῶν 100 έτών επί τῶν ὤμων και με τούς ὀφθαλμούς χωρὶς φῶς υπαγορεύω ταύτα από μνήμης πλέον. Θα παραλληλίσω δέ τὰ άποτελέσματα με άλλο έργον συντελεσθὲν ή συντελούμενον.

Α' ΤΕΧΝΙΚΑ

α) Αποταμίευσις τής ήμερησίας παροχής του Τριποτάμου 200.000 κυβ. μέτρα ύδατος. Ταύτα αποταμιεύονται εις τήν περιοχήν του δεξιου βραχίονος εάν υποτεθῆ ή στάθμη τής αποταμίεσεως εις τὸ ύψόμετρον 384 υπέρ τήν επιφάνειαν τής θαλάσσης.

β) Ένίσχυσις τούτων με 1.000.000 κ.μ. ήμερησίως άντλούμενα και άνυψούμενα εις τὸ αυτὸ ύψόμετρον. Η αποταμίευσις τούτων πραγματοποιειται εντὸς διώρυγος προσαγωγῆς και συγχρόνως αποταμιευτικῆς μήκους περίπου δύο χιλιομέτρων (κοίτη διώρυγος εις τὸ ύψόμετρον 381). Συνολικῶς: όγκος ήμερησίας αποταμιεύσεως 1.200.000 κυβ. μέτρα ύδατος.

γ) Δια τής χρησιμοποίησεως τῶν ως άνω ήμερησίως αποταμιευομένων 1.200.000 κυβ. μ. ύδατος πρὸς παραγωγήν ένεργείας αίχμής με λειτουργίαν 2.000 ὤρων έτησίως όπως και εις τήν έγκατάστασιν Ταυρωπου έχομεν παροχήν ύδατος 63 κυβ. μ. κατὰ δευτερόλεπτον. Εις τήν πτώσιν τῶν 300 μέτρων ή καθαρά 280 μετὰ τήν αφάρισιν τῶν άπωλειῶν ή ως άνω ποσότης δημιουργει ισχύν αίχμής 120.000 Κ.Μ. Η ποσότης του ύδατος θα μεταφέρεται δια 3 άγωγῶν υπό πίεσιν και ή αντίστοιχος ανά σωλήνα ποσότης άνέρχεται εις 21 κυβ. μ. ανά δευτερόλεπτον. Συνεπῶς μέση διάμετρος σωλήνων 2½ μέτρα.

δ) Η Ισχύς τῶν 120.000 κιλοβάτ λειτουργούσα καθ' εκάστην επί 5½ ὤρας, ήτοι έτησίως επί 2.000 ὤρας, άποδίδει έτησίως έξευγενισμένην ένεργειαν αίχμής 240.000.000 ΧΒΩ.

ε) Δια τήν άντλησιν και άνύψωσιν τῶν ήμερησίως 1.000.000 κ.μ. ήτοι τῶν 370.000.000 κ.μ. έτησίως εις ύψος 300 μ. απαιτούνται 350.000.000 ΧΒΩ έτησίως, αὶ οποια θα χορηγούνται δια τής άτμοηλεκτρικῆς έγκαταστάσεως Πτολεμαίδος.

Β' Στοιχεία οικονομικά (Συνοπτικός Προϋπολογισμός)

	Δολλάρια	Δολλάρια
α) Προκαταρκτικά και προπαρασκευαστικά δαπάναι και έργα προπαρασκευαστικά· είς τὰς τοποθεσίας τῶν συνεργείων ἐργασίας	150.000	
β) Ἀπαλλοτριώσεις	40.000	
γ) Προσαγωγή τῆς παροχῆς τοῦ ἀριστεροῦ βραχίονος τοῦ ποταμοῦ εἰς τὴν ἀποταμίευσιν	30.000	
δ) Διακλαδώσεις σιδηροδρομικῆς γραμμῆς ἀπὸ Σταθμοῦ Βεροίας μέχρι Μηχανοστασίου παραγωγῆς ἐνεργείας (3½ περίπου χιλιόμετρα) . . .	70.000	
ε) Ἐγκατάστασις ἀνεγκυστήρων σιδηροσωλήνων ἐπὶ κεκλημένου ἐπιπέδου	40.000	330.000
στ) Δαπάνη ἐκκαφῆς διώρυγος προσαγωγῆς ὕδατος καὶ ἀποταμιεύσεως καὶ ἐπένδυσιν κοίτης καὶ παρειῶν ἐὰν καὶ ὅπου παραστῆ ἀνάγκη μετὰ τοῦ ὑπερχειλιστήρος τῆς καὶ κατασκευὴ θαλάμου ἡρεμίας μεθ' ὅλων τῶν ἐξαρτημάτων		1.000.000
ζ) Δαπάνη χαλυβδίνων ὑπὸ πίεσιν ἀγωγῶν (μήκους συνολικοῦ 5.100 μέτρων) βάρους 7.800 τόνων συμπεριλαμβανομένων καὶ τῶν αὐτομάτων διακοπτῶν, δικλείδων καὶ ἄλλων ἐξαρτημάτων τοποθετημένων		2.200.000
η) Μηχανήματα τοποθετημένα (ὕδατοστρόβιλοι, γεννήτριαι καὶ ἀντλῖαι) διὰ 120.000 κιλοβάτ πρὸς 60 δολλάρια ἀνὰ κιλοβάτ τοποθετημένα		7.200.000
θ) Μηχανοστάσιον καὶ Ὑποσταθμὸς μετασχηματισμοῦ μετὰ τῶν ἐξαρτημάτων καὶ κατοικιῶν προσωπικοῦ		1.300.000
ι) Ἀντιδεξαμενὴ χωρητικότητος 1.100.000 κ.μ. διὰ τὴν ἀντλησιν τοῦ ὕδατος		600.000
		12.630.000
Γενικά ἔξοδα, Διάμεσοι τόκοι, Διεύθυνσις, Ἐπιστάσια, Ἀπρόβλεπτα, κλπ. 35%		4.370.000
Σύνολον		17.000.000

Σύγκρισις καὶ πορίσματα

	Ταυρωπὸς	Τριπόταμος
1) Ἐγκατεστημένη ἰσχύς εἰς ΚΜ	120.000	120.000
2) Χρόνος λειτουργίας ἐτησίως ὥραι	2.000	2.000
3) Παραγομένη ἐνέργεια ἐτησίως εἰς ἑκατομ. ΧΒΩ	240	240
4) Δαπάνη ἐγκαταστάσεως εἰς δολλ.	37.000.000	17.000.000
5) Ἐτησίαι ἐξυπηρέτησις πρὸς 16% συμπεριλαμβανομένης (διὰ τὸν Τριπόταμον) καὶ τῆς ἀποζημιώσεως ἐκ 430.000 δολλαρίων καταβλητέων εἰς τὴν ἐγκατάστασιν Πτολεμαΐδος διὰ τὴν ἐνέργειαν, χορηγουμένην παρ' αὐτῆς εἰς ἀντλίας	5.900.000	3.300.000

Ἐπεξηγήσεις

Ὁ συντελεστὴς 16% συντίθεται ὡς ἑξῆς:

Ἐπιτόκιον κεφαλαίου ἐπενδύσεων	7%
Δόσεις πρὸς ἀπόσβεσιν τοῦ κεφαλαίου	4%
Ἀπόσβεσις, συντήρησις, ἔξοδα προσωπικοῦ	5%
Σύνολον	16%

650

Ἡ ἀποζημίωσις εἰς ἐγκατάστασιν Πτολεμαΐδος διὰ καύσιμα πρὸς παραγωγὴν τῆς κινητηρίου ἐνεργείας διὰ τὰς ἀντλίας προσδιορίζεται ὡς ἑξῆς:

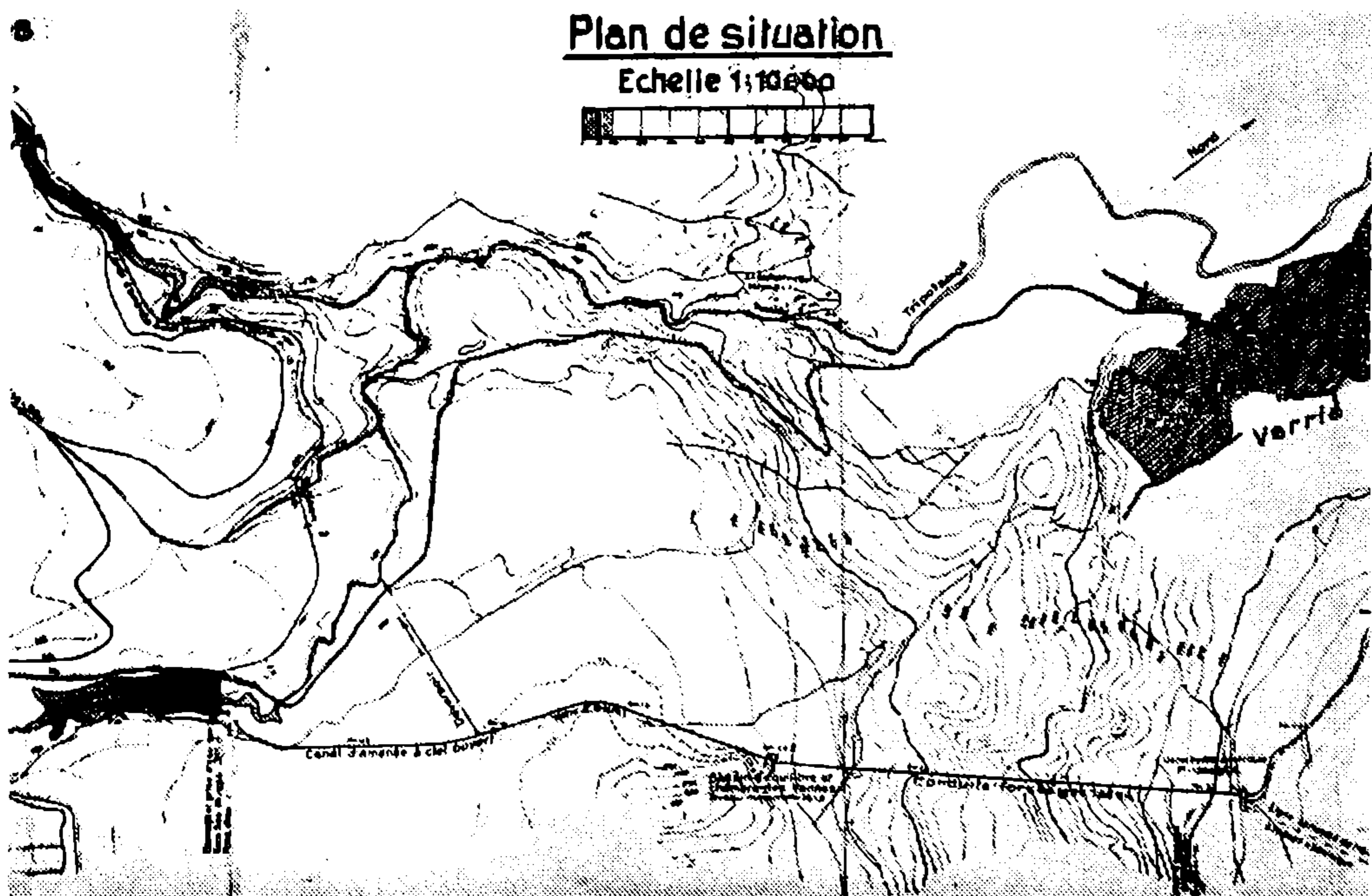
Ἡ ἐτησίως παραγομένη ἐνέργεια (240.000.000 ΧΒΩ) ἀποτελεῖται ἀπὸ 40.000.000 παραγόμενα διὰ τῆς παροχῆς τοῦ Τριποτάμου (70.000.000 κ.μ. εἰς τὴν πτῶσιν τῶν 300 μέτρων) τὰ ὑπόλοιπα θὰ παράγονται ἐκ τῆς χορηγήσεως ἀπὸ τὴν Πτολεμαΐδα 350.000. ΧΒΩ μὲ ἀπόδοσιν 56%. Ἡ δαπάνη καυσίμων διὰ τὴν παραγωγὴν ταύτην ὀρίζεται παρ' αὐτῆς ταύτης τῆς ΔΕΗ ὅτι θὰ εἶναι 10 λεπτὰ τῆς δραχμῆς ἀνὰ ΧΒΩ ἔὰν ἡ φόρτισις τῶν ἐγκαταστάσεων Πτολεμαΐδος θὰ ἦτο 80% μειουμένη εἰς 8,4 λεπτὰ μόνον ἔὰν ἡ φόρτισις θὰ ἦτο τὰ ὡς ἄνω 350.000.000 ΧΒΩ θὰ ἐχορηγοῦντο ἀπὸ τὴν δευτέραν μονάδα τῆς Πτολεμαΐδος (τῶν 125.000 κιλοβάτ) τῆς ὁποίας ἡ ἐτησία ὀλοκληρωτικὴ παραγωγὴ θὰ εἶναι 1.100.000.000 ΧΒΩ, τὰ μὲν 350 ἑκατ. θὰ χρεοῦνται μὲ 8,4 λεπτὰ, τὰ δὲ ὑπόλοιπα 750 000.000, τὰ ὁποία θὰ ἀποδίδονται εἰς τὸ Ἐθνικὸν Δίκτυον, καὶ τὰ ὁποία θὰ ἐχρεοῦντο μὲ 10 λεπτὰ ἀνὰ ΧΒΩ θὰ ἐπιτυχάνουν οἰκονομίαν 1,6 λεπτῶν τῆς δραχμῆς ἀνὰ ΧΒΩ. Ἐπομένως, ἡ καταβλητέα ὑπὸ τῆς ἐγκαταστάσεως Τριποτάμου θὰ εἶναι 350 ἐκ. Χ 8,4 — 750.000.000 Χ 1,6 λεπτὰ = 580.000 δολλάρια, τὰ ὁποία προστιθέμενα εἰς τὴν ἐξυπηρέτησιν Κεφαλαίου πρὸς 16% ἀποτελοῦν τὰ 3.300.000 διὰ τὸν Τριπόταμον.

Προκύπτει ἐπομένως διαφορά (5.900.000 — 3.300.000) = 2.600.000 δολλάρια ἢτοι 78.000.000 δραχμὰς ἢ στρογγύλως 80.000 000 δραχμὰς ἐτησίως. Ἡ διαφορά αὕτη εἰς τὸ ἐνεργητικὸν τοῦ Τριποτάμου, δηλαδὴ εἰς

τὸ παθητικὸν τοῦ Ταυρωποῦ, εἶναι ἡ ἐτησία ζημία ἐκ τῆς προτιμήσεως τοῦ Ταυρωποῦ, ἀντιθέτως πρὸς τὴν λύσιν Τριποτάμου, κατὰ τὰς ἐπανελημένας ὑποδείξεις τοῦ ὑπαγορευόντος τὰς γραμμὰς ταύτας. (Πρὸβλ. Ι. Καραβίδα, ἐντεταλμ. Συμβούλου ΔΕΗ «Πολιτικὴ Ἐξηλεκτρισμοῦ» Πίνακα σελ. 112, 1955). Σημειωτέον δὲ ὅτι οὐδὲ ἐξικνεῖται ἡ φόρτισις τὰ 80% καὶ κυμαίνεται σήμερον εἰς τὰ 50—55%, ἡ δὲ χορήγησις τῆς κινητηρίου ἐνεργείας εἰς τὰς ἀντλίας θὰ συμβαίνει ὡς ἐπὶ τὸ πλεῖστον κατὰ τὰς νυκτερινὰς ὥρας, τὰς ἀγόνους διὰ τὴν ἀτμοηλεκτρικὴν ἐγκατάστασιν.

Ὅταν ἐγνώσθη εἰς τὴν Σύμβασιν Ἀλουμινίου μία τοιαύτη πριμοδότησις ἐξανέστη ἡ Κοινὴ Γνώμη. Ἐν τούτοις ἐκεῖ μὲν ὑπῆρχε καὶ προεβάλλετο ὅτι θὰ ὑπάρξη ἀντιστάθμισμα μὲ εἰσαγωγὴν συναλλάγματος, ἐδῶ ποία ὑπάρχει ἀντιπαροχὴ καὶ πόθεν. Ὀλόκληρον τὸ βάρος θὰ ἐπιπίπτῃ ἐπὶ τοῦς ὤμους τοῦ Ἑλληνικοῦ Λαοῦ.

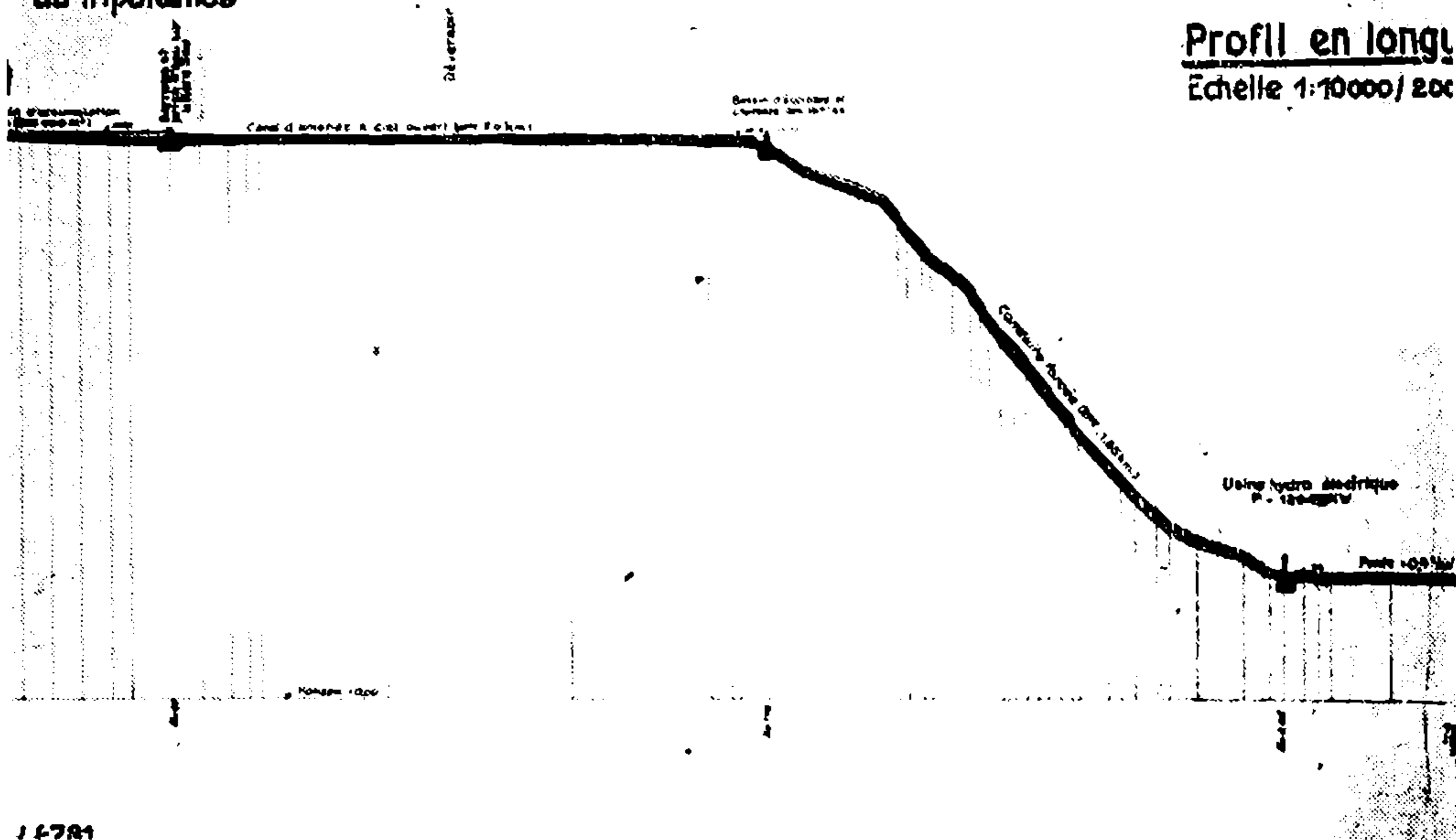
Ὁφείλεται δὲ ἡ ζημία τῶν 80 ἑκατομμυρίων εἰς τὴν προτίμησιν τοῦ Ταυρωποῦ μὲ ἐπὶ πλέον ἐξ ὑπαρχῆς καταβολὴν 20 ἑκατομ. δολλαρίων, (ἢτοι ἐξακόσια ἑκατ. δραχμαὶ), ἔναντι τῶν 17 ἑκατομμυρίων δολλαρίων ποῦ θὰ κατεβάλλοντο διὰ τὴν ἐγκατάστασιν Τριποτάμου, λειτουργοῦσαν ἐπὶ ἴσοις ὄροις μὲ τὸν Ταυρωπὸν. Ταῦτα δὲ ἦσαν ἀπόκοτα τῆς παραλείψεως καὶ ὑπεροπτικῆς ὀλιγωρίας τῆς ΔΕΗ εἰς τὸ νὰ ἐρευνήσῃ καὶ νὰ μελετήσῃ τὰς πολλαπλὰς ὑποδείξεις τοῦ κατωτέρω ὑπογραφομένου, ἡ δὲ ἀμαρτωλὴ σιωπὴ συνεκάλυπτε τὴν ὀλιγωρίαν. Τὸ μέγεθος τῆς ζημίας προκαλεῖ τὴν ἐκπληξιν, ἀλλ' ἡ ἐκπληξις δὲν πρέπει νὰ θέτῃ ἐν ἀμφιβολίᾳ οὔτε τὸ πραγματοποιήσιμον τῆς λύσεως Τριποτάμου καὶ οὔτε

657

ces hydro-électriques du Tripotamos

Profil en longi
Echelle 1:10000/200

14781

τὸ ἐφικτὸν τῆς πραγματοποιήσεως αὐτῆς τὴν μετριωτέραν δαπάνην. Τὰ ἐκτεθέντα καὶ παρατεθέντα δὲν εἶναι οὔτε φαντασία οὔτε ἀριθμοπαίγνια. Ὅφειλει ἡ ΔΕΗ ἐπικουροῦντος ἴσως καὶ τοῦ Τ.Ε.Ε. νὰ διαφωτίσουν τὸ Κοινὸν ἐὰν ἐγὼ πλανῶμαι. Ἡμεῖς ἐρωτῶμεν: Ὑπῆρξεν ἢ δὲν ὑπῆρξεν ὀλίσημα βαρυσήμαντον καὶ κατὰ τὴν ἐπιγραμματικὴν ἔκφρασιν τοῦ κ. Ἀγ. Χατζιδάκι «Ἐγκλημα διὰ τὰ συμφέροντα τῆς Χώρας τὸ δὲν ἠρευνήθησαν σοβαρῶς αἱ ἀπόψεις Στυλιανίδου» καὶ δὲν ἐκλείσθη εἰς τὸ Ἀρχεῖον τῶν ἀχρήστων πολυτιμος φορεὺς μεγίστης ἰσχύος αἰχμῆς;

Ὑπολείπεται νὰ ὑποδειχθῇ ὅτι ἡ ὑδατόπτωσις ἐκεῖνη δύναται καὶ πρέπει νὰ ἀξιοποιηθῇ διὰ πολὺ μεγαλυτέραν ἰσχύν, π.χ. 150.000 ΚΜ πρὸς παραγωγὴν περισσότερον ἐξευγενισμένης ἐνεργείας, συνεπῶς καὶ πολλαπλασί-

ας ἀξίας, μὲ λειτουργίαν τῆς ἐγκαταστάσεως ἐπὶ 2½ - 3 ὥρας μόνον ἡμερησίως. Ἡ δαπάνη διὰ τοιαύτην μελλοντικὴν ἐγκατάστασιν θὰ εἶναι τῆς τάξεως περίπου 20 ἑκατομ. δολλαρίων.

Ἄς ἐπιληφθοῦν οἱ ἀρμόδιοι τοῦ ἐλέγχου περὶ πάσης ἀδυναμίας καὶ σιωπῆς. Ἡ ταπεινότης μου θὰ προσφέρω τὰ ἀπαραίτητα διαγράμματα καὶ ἄλλα στοιχεῖα διὰ τὸν ἔλεγχον.

Σκοπὸς ὅμως τῶν ἀνωτέρω ἐκτιθεμένων δὲν εἶναι ἀπλῶς ὁ καταλογισμὸς εὐθύνης διὰ τὸ διαπραχθὲν σφάλμα, ἀλλὰ πέραν τούτου ἡ ἐφ' ἐξῆς ἐπιλογή τῶν καταλλήλων ἐγκαταστάσεων αἰχμῆς διὰ νὰ περιορίζεται ἡ ἀνευ ὀρίων δημιουργία ἐγκαταστάσεων δάσεως μὲ συντελεστὴν φορτίσεως παραμένοντα χαμηλόν, διπερ συντρέχει εἰς τὴν διηνεκὴ ἐπιβάρυνσιν τοῦ κόστους τῆς ἐνεργείας.

